

22. Interpelácia poslanca Národnej rady Slovenskej republiky M. Kvasničku na ministra práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky J. Richtera podaná 30. októbra 2013 vo veci prezentácie Slovenska pred diplomatickými zbormi

PhDr. Marián Kvasnička, poslanec NR SR, Bratislava

Vážený pán
JUDr. Ján Richter
Minister práce, sociálnych vecí a rodiny SR
Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR
Bratislava

SEKRETARIAT PREDSEDU NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY		
Dátum zaevidovania: 30-10-2013		
Číslo spisu: PLEPS-796/2013		
Listy: 13	Prílohy:	
RZ	ZH	LU

VEC: Interpelácia – spôsob prezentácie Slovenska pred diplomatickými zbormi

Vážený pán minister!

V utorok 17. 9. 2013 sa v Open Gallery v Bratislave v rámci Dúhového PRIDE Bratislava konala diskusia organizovaná Veľvyslanectvom USA na tému: *Ako zaručiť akceptáciu LGBT ľudí na Slovensku?* Na podujatí Jan Krc (Counselor for Public Affairs, Veľvyslanectvo USA vo Viedni, zakladajúci člen GLiFAA – Gays and Lesbians in Foreign Affairs Agencies) pozval o.i. do diskusie Juliu Smyth (Chargé d'affairs, Veľvyslanectvo Spojeného kráľovstva v SR), Dennisa van der Veur (Agentúra EÚ pre základné práva), Oľgu Pietručovú (riaditeľka Odboru rodovej rovnosti a rovnosti príležitostí na Ministerstve práce, sociálnych vecí a rodiny SR) a Martina Macka (výkonného riaditeľa Iniciatívy Inakosť, podpredsedu Výboru pre práva LGBTI osôb).

Na tomto fóre vystúpila vysoká štátna úradníčka Oľga Pietruchová takým spôsobom, že v očiach čelných predstaviteľov zahraničia na Slovensku ohovárala Slovensko, pričom do zlého svetla stavala nielen slovenskú spoločnosť, ale aj výsledky práce niektorých ministerstiev – prezentovala nedôveru k súdom, kritiku na prácu polície a podčiarkla nekvalitnú prípravu mládeže zo strany školstva. Takýto postoj a verejná prezentácia sú podľa viacerých indícií nezlučiteľné s jej funkciou a otvárajú otázku, či jej názory sú naozaj vládnu doktrínou alebo skôr privátnou a súkromne zaujatou nadpracou!? Pre ilustráciu uvádzam citáty z jej vystúpenia (s hovorovou štylistikou, ako je zachytená na youtube).

„V prvom rade treba povedať, že som tu vo veľmi nevďačnej situácii, lebo vidiac všetky tie čísla... (pozn.: *myslí tým prieskumy, ktoré údajne hovoria o negatívnom pohľade slovenskej verejnosti na LGBTI komunitu*) ... možno že tak na úvod hlavne pre ľudí zo zahraničia treba povedať, že táto situácia v Slovensku je nielen voči LGBTI menšine, aj keď je to tu také to najvýhradnejšie, ale rovnako negatívne prostredie, prostredie plné predsudkov je voči ľuďom inej farby pleti, iného náboženského vyznania, hlavne keď ideme smerom k islamu atď. Čiže akokoľvek tá akceptácia nejakej tej inakosti, rozličnosti na Slovensku je nie že relatívne nízka, ale veľmi nízka, aj keď samozrejme tá situácia je iná napr. v Bratislave alebo vo veľkých mestách alebo niekde na vidieku, takže hovoriť v tomto kontexte o Slovensku ako takom, je trochu ťažké, lebo neexistuje jedno Slovensko, existujú rôzne regióny, ale viac či menej s poľutovaním treba povedať že viac či menej tie čísla odrážajú tú realitu“

„Z hľadiska legislatívy, trochu to tu už bolo načrtnuté, že čo sa týka, povedala by som, toho verejného priestoru, tých pracovno-právnych vzťahov alebo teraz aj trestného zákona má Slovensko štandardnú európsku, pomerne progresívnu legislatívu, iná vec je jej

vynútiteľnosť v praxi, alebo jej využívanie v praxi. A to vieme, že nielen že z hľadiska sexuálnej orientácie ale zo všetkých dôvodov, tých podaní na súdy kvôli diskriminácii je veľmi málo. Ako to sú skôr výnimočné procesy a niektoré z nich sú také, že akoby myslené ako dobrý vtip. ... A to si myslím, že to nie je len z hľadiska diskriminácie, **je celkovo taká tá blbá nálada v tejto krajine, že nemá význam sa súdiť, nemá význam ísť na políciu** a to naozaj ukazuje, že prečo je nutné prijať Stratégiu ochrany ľudských práv na Slovensku, ktorá by sa týkala všetkých skupín, ale ktorá nesmie vynechať ani LGBTI ľudí, pretože musíme sa venovať hlavne tým skupinám, kde tie problémy sú najzjavnejšie a najmarkantnejšie. Takže z tohto hľadiska a čo aj hovorím s kolegami z iných ministerstiev, myslím si, že na tej odbornej úrovni je prijímané presvedčené, že niečo sa na tomto stave musí zmeniť, že tento stav je neudržateľný - iná vec je že akým spôsobom sa potom vedie tá verejná diskusia, ktorá často krát aj tých, ktorí sú presvedčení, akoby odradí, pretože sa stanú terčom osobných útokov, stanú sa terčom invektív a všetka tá nevráživosť, čo je namierená proti LGBTI osobám, sa preniesie aj na tých - bez ohľadu teraz na sexuálnu orientáciu - ktorí sa zastávajú tých práv.“

„...Treba sa zaoberať aj týmto inštitucionálnym pozadím, vymáhateľnosťou práv. No a ja keď sa pozerám na tie výsledky z ČR, tak je mi tak trochu smutno, že v podstate sme boli dlho-dlho jedna krajina a zjavne sú to dva rozdielne svety, hoci v mnohých veciach sme si blízki, ale čo sa týka naozaj tej otvorenosti, uznania tej inakosti a práva ľudí na dôstojný život a teraz bez ohľadu na sexuálnu orientáciu alebo ja neviem, na farbu pleti, etnicitu atď., tak tam sa máme teda veľa čo učiť od našich českých priateľov a nielen od tých, samozrejme. A ja teda aj na európskej pôde, kde sa bavíme, tá mapa, ako ukazuje, tak naozaj, tá červená ide od východu a to nie je len problém Slovenska, to je aj problém všetkých týchto postsocialistických krajín, že akoby ideme, akoby, dá sa povedať, opačným smerom a, a je to veľmi ťažké. Vidno to teraz v tejto diskusii pri tej Stratégii ľudských práv, že naozaj aj keď je nejaká snaha niečo urobiť, tak tá verejná diskusia sa vyhróti takým spôsobom, a hlavne zo strany ľudí, ktorí v podstate s tou témou nemajú vôbec nič spoločné, lebo sa ich netýka, a napriek tomu cítia potrebu akoby brániť v zlepšení práv tých menších. A toto je niečo, na čom treba začať od škôl, ako to tu bolo poukázané. Lebo ja si vôbec nerobím ilúzie o tom, že akým spôsobom tu vychovávame našu generáciu, pretože ona sa nemá odkiaľ naučiť byť iná, ona môže byť len taká, ako sú rodičia, ako sú pedagógovia, čiže je to otázka celej spoločnosti, no.“

Ako reakciu na vyslovenú ideu, že slovenská spoločnosť vystupuje negatívne z dôvodu, že má pred tlakom LGBTI strach, O. Pietruchovej odpovedala:

„Ja by som trochu možno polemizovala s tebou, že či sa naozaj jedná o strach. Ja mám skôr pocit, že sa jedná o niečo ako nenávisť. Alebo... Lebo ako čoho sa reálne tí ľudia môžu obávať? Čiže skôr je to naozaj nejaká tá... odpor voči tomu porozumieť, vžiť sa do situácie toho druhého a jedno z prísloví Navahov hovorí, že nesúď ma, kým si nechodil v mojich mokasínach desať dní, takže to je asi ten hlavný problém u nás, že namiesto toho, aby sa u nás ľudia snažili vžiť sa do situácie toho druhého, tak sa postaví opony, železná opona spadne a v podstate sme sa neposunuli za tých 20 rokov nikam, alebo keď tak skôr mentálnym opačným smerom.“

V tejto súvislosti sa pýtam, či má Oľga Pietruchovej mandát rezortu, aby na verejnom vystúpení v prítomnosti veľvyslancov z pozície vysokej štátnej úradníčky ohovárala Slovensko, slovenskú verejnosť a prácu ministerstiev?

Alebo ide len o lokajské napĺňanie zahraničnopolitickej agendy, ktorá bola pred slovenskými občanmi utajená? Lebo ak nie, nech túto doktrínu explicitne deklaruje premiér

vlády Róbert Fico a nech neodsúva Stratéziu ochrany ľudských práv až na čas po prezidentských voľbách (a to ani preto nie, aby si to nerozhádzal s cirkevnou hierarchiou).

Posledná otázka sa týka možnosti, aby v otázkach, ktoré sa týkajú hodnôt a etiky, mali členské štáty EÚ suverenitu. Vnímate tento decízny kontext aj v prípade, o ktorom podávam interpeláciu?

Za odpoveď vopred ďakujem.

PhDr. Marián Kvasnička, poslanec NR SR

Bratislava, 24.októbra 2013.